

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

POS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
İRÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPELAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Kontakty z Mediami i Informacja

KOMUNIKAT PRASOWY nr 15/06

21 lutego 2006 r.

Wyroki Trybunału Sprawiedliwości w sprawach C-255/02, C-419/02 i C-223/0

Halifax plc i in., BUPA Hospitals Ltd i in., University of Huddersfield / Commissioners of Customs & Excise

SZÓSTA DYREKTYWA VAT SPRZECIWIĄ SIĘ PRAWU PODATNIKA DO ODLICZENIA PODATKU NALICZONEGO, JEŻELI TRANSAKCJE, Z KTÓRYCH WYNIKA TO PRAWO, STANOWIĄ NADUŻYCIE

Ponadto, w przypadku płatności zaliczkowej, aby przed wykonaniem dostawy lub usługi powstał obowiązek podatkowy w podatku VAT, towary lub usługi powinny być w szczególności szczegółowo określone.

We wskazanych trzech sprawach sądy angielskie zwróciły się o dokonanie wykładni szóstej dyrektywy, która ustanowiła wspólny system podatku VAT¹, w ramach postępowań, które dotyczyły opracowanych przez pewne podmioty schematów służących zmniejszeniu ich obciążeń z tytułu podatku VAT.

Halifax (sprawa C-255/02), przedsiębiorstwo bankowe, oraz University of Huddersfield (sprawa C-223/03), uniwersytet, zamierzały wykonać roboty budowlane. Ponieważ przeważająca część świadczonych przez nie usług była zwolniona z podatku VAT, mogli oni odzyskać jedynie minimalną część tego podatku. Zarówno Halifax, jak i University of Huddersfield opracowały jednak schemat umożliwiający im, dzięki serii transakcji z różnymi spółkami lub instytucjami, odzyskanie praktycznie całego podatku naliczonego od robót budowlanych.

W sprawie C-419/02 BUPA, brytyjska spółka zarządzająca licznymi prywatnymi szpitalami, zawarła umowy z innymi spółkami należącymi do tej samej grupy dotyczące przyszłej

¹ Dyrektywa Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw Państw Członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej.

dostawy leków i protez. Celem skorzystania z dużo korzystniejszych przepisów dotyczących podatku VAT, zapłaty z tytułu tych umów dokonano przed zrealizowaniem dostaw towarów i przed wejściem w życie regulacji zmieniającej te przepisy.

BUPA, Halifax i University of Huddersfield zwróciły się o zwrot bądź umożliwienie im odliczenia podatku VAT naliczonego z tytułu zrealizowanych przez nie transakcji. Wnioski te zostały oddalone przez Commissioners of Customs & Excise. Organ ten uznał, że niezależnie od jej rzeczywistego charakteru, transakcja, której wyłącznym celem jest uniknięcie zapłaty podatku VAT, jako taka nie stanowi „dostawy” lub „świadczenia usług” ani też czynności dokonanej w ramach „działalności gospodarczej” do celów podatku VAT.

Wnioskodawcy zaskarżyli decyzje odmowne Commissioners do sądów angielskich, które zwróciły się do Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich o dokonanie wykładni niektórych przepisów szóstej dyrektywy. Sądy angielskie dążyły do ustalenia, czy transakcje, takie jak te będące przedmiotem sporu, stanowiły dostawy towarów lub świadczenie usług oraz działalność gospodarczą w rozumieniu szóstej dyrektywy, jeśli zostały dokonane wyłącznie w celu uzyskania korzyści podatkowej i nie miały żadnego innego celu gospodarczego. Ponadto zwróciły się z pytaniem, czy szósta dyrektywa sprzeciwia się prawu podatnika do odliczenia podatku naliczonego, jeśli transakcje, z których wynika to prawo, stanowią nadużycie, oraz – na jakich zasadach podatek VAT może zostać odzyskany od podatnika, w sytuacji gdy zostanie stwierdzone nadużycie.

W wyrokach w sprawach **Halifax i University of Huddersfield** Trybunał Sprawiedliwości przypomina, że system ustanowiony przez szóstą dyrektywę opiera się w szczególności na jednolitej definicji transakcji podlegających opodatkowaniu. Analiza pojęć dostawy towarów i świadczenia usług, jak również podatnika oraz działalności gospodarczej, wskazuje na to, że wszystkie te pojęcia, definiujące transakcje podlegające opodatkowaniu na podstawie szóstej dyrektywy, mają charakter obiektywny oraz że stosują się niezależnie od celów i rezultatów danych transakcji. Odpowiedź na pytanie, czy dana transakcja została dokonana wyłącznie w celu uzyskania korzyści podatkowej, jest bez znaczenia dla stwierdzenia, czy stanowi ona dostawę towarów lub świadczenie usług oraz działalność gospodarczą. Wynika z tego, że **transakcje, takie jak te będące przedmiotem sporu, stanowią dostawy towarów lub świadczenie usług oraz działalność gospodarczą w rozumieniu szóstej dyrektywy, jeżeli spełniają obiektywne kryteria, na których opierają się te pojęcia, nawet jeśli dokonywane są wyłącznie w celu uzyskania korzyści podatkowej i nie mają żadnego innego celu gospodarczego.**

Trybunał podkreśla następnie, że podmioty nie mogą powoływać się na normy prawa wspólnotowego w celach nieuczciwych lub stanowiących nadużycie. **Ta zasada zakazu nadużycia znajduje zastosowanie również w dziedzinie podatku VAT.** Trybunał stwierdza, że szósta dyrektywa sprzeciwia się prawu podatnika do odliczenia naliczonego podatku VAT, jeżeli transakcje, z których wynika to prawo, stanowią nadużycie. Dla stwierdzenia istnienia nadużycia wymagane jest po pierwsze, aby dane transakcje, poza tym, iż spełniają formalne przesłanki przewidziane w odpowiednich przepisach szóstej dyrektywy i ustawodawstwa krajowego transponującego tę dyrektywę, skutkowały uzyskaniem korzyści podatkowej, której przyznanie byłoby sprzeczne z celem tych przepisów. Po drugie, z ogółu

obiektywnych okoliczności powinno również wynikać, iż zasadniczym celem tych transakcji jest uzyskanie korzyści podatkowej

Trybunał stwierdza wreszcie, że ponieważ żaden przepis szóstej dyrektywy nie dotyczy kwestii odzyskania podatku VAT, to do Państw Członkowskich należy określenie warunków, na jakich podatek VAT może zostać odzyskany *a posteriori* przez budżet państwa, jednakże w granicach wynikających z prawa wspólnotowego. **Przypominając w szczególności, że przepisy Państw Członkowskich nie mogą być wykorzystywane w sposób, który podważałby neutralność podatku VAT, Trybunał stwierdza, że jeśli stwierdzono istnienie nadużycia, to przeprowadzone transakcje powinny zostać zdefiniowane w taki sposób, aby odtworzyć sytuację, która istniałaby, gdyby nie dokonano transakcji stanowiących to nadużycie.**

W wyroku w sprawie **BUPA** Trybunał przypomina, że obowiązek podatkowy w podatku VAT powstaje w momencie dostarczenia towarów lub wykonania usług. Możliwość – w przypadku gdy płatność zaliczkowa następuje przed wykonaniem dostawy towarów lub świadczeniem usług – by obowiązek podatkowy w zakresie kwoty tej płatności powstał w momencie jej otrzymania, stanowi wyjątek od zasady, a zatem podlega ścisłej wykładni. **Aby skorzystać z tego wyjątku, wszelkie elementy przyszłej dostawy lub świadczenia usług muszą już być znane, a zatem w szczególności, w momencie dokonania płatności zaliczkowej towary i usługi powinny być szczegółowo określone.** W konsekwencji Trybunał stwierdza, że w zakresie tego wyjątku nie mieści się przedpłata, taka jak będąca przedmiotem postępowania przed sądem krajowym, dokonana w kwocie ryczałtowej, na towary wskazane w sposób ogólny w wykazie, który może zostać w każdej chwili zmieniony za porozumieniem nabywcy i sprzedawcy, z którego to wykazu nabywca może ewentualnie wybrać towary, na podstawie umowy, którą może on w każdej chwili jednostronnie rozwiązać, odzyskując w całości niewykorzystaną przedpłatę.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże w żaden sposób Trybunału Sprawiedliwości.

Dostępne wersje językowe : CS, EN, FR, DE, ES, HU, IT, NL, PL, SK

*Pełny tekst wyroku znajduje się na stronie internetowej Trybunału
<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=PL&Submit=rechercher&numaff=C->
Tekst jest z reguły dostępny od godz. 12.00 CET w dniu ogłoszenia.*

*W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę skontaktować się z
Ireneuszem Kolowcą
Tel. (00352) 4303 2878 Faks (00352) 4303 2053*